

ОСОБЛИВОСТІ ТА КЛЮЧОВІ ЗАВДАННЯ ІНСТИТУТУ ПРЕФЕКТА В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

На сьогоднішній день в Україні впроваджуються комплекси заходів із реформи децентралізації задля модернізації державного управління та створення продуктивної моделі місцевого самоврядування. Одним із важливих кроків реформи децентралізації є введення інституту префекта з метою створення ефективного нагляду за додержанням Конституції України та законністю рішень органів місцевого самоврядування (далі ОМС). Інститут префекта – це одне з головних нововведень в рамках децентралізації. Раніше посади префекта в нашій владній вертикалі не існувало, тому планується її впровадження враховуючи зарубіжний досвід. До основних повноважень префектів буде віднесено: адміністративний нагляд за законністю актів ОМС відповідних рівнів; здійснення координаційних повноважень щодо територіальних органів центральних органів виконавчої влади на відповідних рівнях; забезпечення виконання державних програм.

Головною метою реформи є наділення органів місцевого самоврядування максимальним обсягом автономії, створивши при цьому дієві та надійні важелі впливу та контролю з боку держави за їх діяльністю, дотриманням Конституції та законодавства України. Саме тому для пошуку найбільш ефективної моделі управління доцільно звернути увагу на досвід зарубіжних країн щодо здійснення влади на місцях. Інститут префектурного типу як організаційно-правова складова існує в багатьох європейських країнах — Італії, Польщі, Франції, Румунії та інших. Після завершення реформи децентралізації він стане необхідним і в нашій державі.

В Україні планують використати французький досвід при впровадженні інституту префектів. Французька модель є «відносно м'якою», оскільки, відповідно до цієї моделі, префекти можуть лише призупинити рішення актів місцевого самоврядування, а не скасовувати їх, як в інших європейських країнах (наприклад, у Польщі) [1].

Тобто інститут префекта — це представництво влади, яке задає стратегічний напрям і має функцію нагляду. Територіальна громада вибирає своїх представників, які самі створюють ради, які потім сформулюють виконавчий комітет, а сам префект виконує функцію контролю та нагляду, щоб все виконувалось у рамках стратегії розвитку держави. Узагальнюючи зарубіжний практичний досвід стає зрозумілим та очевидним, що посада префекта має носити не політичний характер та здійснювати головну

контролюючу функцію та чітко визначеній території, за яку відповідальність буде нести сам префект.

Але відсутність змін до Конституції України в частині децентралізації суттєво ускладнює реалізацію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Для приведення законодавства до положень Європейської хартії, нам необхідно внести зміни щодо: системи адміністративно- територіального устрою, системи органів місцевого самоврядування на обласному і районному рівнях, зміни статусу місцевих державних адміністрацій.

Введення інституту префекта допоможе забезпечити унітарність нашої держави, її територіальну цілісність, дотримання законності органами місцевого самоврядування, і, як результат, захист прав і свобод громадян як членів територіальних громад.

Література

1. Луценко А.П. Впровадження інституту префекта в Україні: практика та досвід зарубіжних країн. Молодий вчений. 2019. № 12 (76). С. 61—64.